

***Поняття податку,
збору. Юридична
конструкція податку.
Податкова система.***

План

1. Поняття податку та збору;
 - Ознаки податків і зборів;
 - Функції податків і зборів;
2. Юридична конструкція податку;
 - Види юридичної конструкції;
 - Елементи податку;
3. Податкова система;
 - Види податків і зборів;

Сплачені податки - багатство країни!

Податкова система України

податки

збори

Поняття податку та збору

Податок

обов'язковий, **безумовний платіж** до відповідного бюджету, що справляється з платників податку відповідно до ПК

(ст. 6 ПК)

Збір

обов'язковий платіж до відповідного бюджету, що справляється з платників зборів, **з умовою отримання ними спеціальної вигоди**, у тому числі внаслідок вчинення на користь таких осіб державними органами, органами місцевого самоврядування, іншими уповноваженими органами та особами юридично значимих дій

Основні ознаки податку

- **обов'язковість справляння**, підкріплена заходами фінансової, адміністративної та кримінальної відповідальності
- пов'язаний з вибуттям грошових коштів з власності платника податку **на користь бюджету або територіальної громади** держави
- передбачений нормами Податкового кодексу України
- підлягає **безумовній сплаті** з періодичністю, визначеною законом
- не носить цільового характеру

Розмежування категорії “податок” та “збір” у теорії оподаткування

ПОДАТКИ

формують основну дохідну частину бюджетів

не характеризуються цільовим призначенням

носять безумовний характер

необхідність сплати не залежить від волі платника

переважно до бюджетів

визначається відповідно до норм ПК

за роллю у формуванні бюджету

залежно від мети

залежно від обставин

за характером обов'язків

за спрямуванням

за періодичністю

ЗБОРИ

незначна частка у кошику доходів

необхідні для фінансування державних програм та ін.

справляються у зв'язку з отриманням спеціальної вигоди

необхідність сплати пов'язана з волею платника при отриманні спеціальної вигоди

переважно до цільових фондів

сплата одноразова

Функції податків та зборів

Основні функції

фіскальна

→ Відповідно до цієї функції податки виконують своє основне призначення - поповнення дохідної частини бюджету, доходів держави для задоволення потреб суспільства.

регулююча

→ Пов'язана з регулюванням як виробництва, так і споживання (наприклад, непрямі податки). При цьому регулюючий механізм існує об'єктивно, і вплив на платників податків здійснюється незалежно від волі держави.

контрольна

→ За допомогою цієї функції оцінюють раціональність, збалансованість податкової системи, кожного податку, перевіряють, наскільки податки відповідають реалізації мети в умовах, що склалися.

Додаткові функції

розподільча

Розподільча, що є своєрідним відображенням фіскальної: її завдання - наповнити скарбницю, щоб потім розподілити отримані кошти. Але на стадії розподілу ця функція дуже тісно переплітається з регулюючою, і в одній дії можуть виявлятися обидві ці функції.

стимулююча

Пов'язана із застосуванням механізму пільг, зміною об'єкта оподаткування, зменшенням оподаткованої бази.

накопичувальна

Вона має тимчасовий характер, виступає етапною, що забезпечує наповнення бюджету на певний період.

Юридична конструкція податку

Юридична конструкція податку

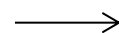
Спосіб надання податку юридичної сили шляхом законодавчого визначення елементів його внутрішньої структури. Цей термін відноситься до загальної частини податкового права.

.....●
під час встановлення податку можуть передбачатися податкові пільги
та порядок їх застосування
●.....

Платники податку

Фізичні особи (резиденти і нерезиденти України), юридичні особи (резиденти і нерезиденти України) та їх відокремлені підрозділи, які мають, одержують (передають) об'єкти оподаткування або провадять діяльність (операції), що є об'єктом оподаткування згідно з Податковим Кодексом або податковими законами, і на яких покладено обов'язок із сплати податків та зборів згідно з ПК України.

Об'єкт оподаткування

Майно, товари, дохід (прибуток) або його частина, обороти з реалізації товарів (робіт, послуг), операції з постачання товарів (робіт, послуг) та інші об'єкти, визначені податковим законодавством, з наявністю яких податкове законодавство пов'язує виникнення у платника податкового обов'язку.

База податку

Ставка податку

Фізичний, вартісний чи інший характерний вираз об'єкта оподаткування, до якого застосовується податкова ставка і який використовується для визначення розміру податкового зобов'язання.

Розмір податкових нарахувань на (від) одиницю (одиниці) виміру бази оподаткування.

Обчислення податку

Податковий період

Сукупність дій платника податків (податкового агента) або податкового органу з визначення суми податку, що підлягає сплаті до бюджетів або цільових фондів.

Встановлений ПК України період часу, з урахуванням якого відбувається обчислення та сплата окремих видів податків та зборів.

Строк та порядок сплати податку

Строк та порядок подання звітності про обчислення та сплату податку

Строком сплати податку та збору визнається період, що розпочинається з моменту виникнення податкового обов'язку платника податку із сплати конкретного виду податку і завершується останнім днем строку, протягом якого такий податок чи збір повинен бути сплачений у порядку, визначеному податковим законодавством.

Порядок сплати податку - методи, строки та засоби сплати податку в державі, які залежать від принципів побудови податкової системи.

Податковий звіт - документ, що подається до податкової інспекції із звітними даними про розрахунки з бюджетом.

Види податків і зборів

Загальнодержавні

Місцеві

До загальнодержавних належать податки та збори, що встановлені Податковим Кодексом і є обов'язковими до сплати на усій території України.

До місцевих належать податки та збори, що встановлені відповідно до переліку і в межах граничних розмірів ставок, визначених Податковим Кодексом, рішеннями сільських, селищних, міських рад та рад об'єднаних територіальних громад.

Класифікація податків та зборів

1) залежно від рівня управління

Загальнодержавні (7)

податки

на прибуток підприємств,
на доходи фізичних осіб,
на додану вартість,
акцизний, екологічний

збори

рентна плата
мито

Місцеві (4)

податки

податок на
майно

єдиний податок

збори

туристичний
збір

збір за
паркування

2) залежно від форми справляння

прямі

платежі з прибутку або доходу працівника, вартості спадщини, землі, будівель тощо; стягуються в процесі придбання та накопичення матеріальних благ

податок на прибуток підприємств

податок на доходи фізичних осіб

податок на нерухоме майно

непрямі

стягуються в процесі витрати матеріальних благ, включаються у виді надбавки до ціни реалізації товару і фактично сплачуються споживачем

податок на додану вартість

акцизний податок

мито

3) залежно від суб'єкта оподаткування

платежі лише з фізичних осіб

податок на доходи фізичних осіб

туристичний збір

платежі лише з юридичних осіб

податок на прибуток підприємств

платежі як з фізичних, так і з юридичних осіб (змішані)

податок на додану вартість

4) залежно від періодичності стягнення

разові

сплачуються одноразово при вчиненні визначеної законом дії
(акцизний податок)

систематичні

обчислюються і сплачуються у визначені податкові періоди
(екологічний податок, податок на додану вартість, плата за землю)

Податок на прибуток підприємств

Платниками є:

Резиденти:
суб'єкти господарювання - юридичні особи, які провадять господарську діяльність як на території України, так і за її межами, а також НБУ та управитель фонду операцій з нерухомістю

Нерезиденти:
юридичні особи, які утворені в будь-якій організаційно-правовій формі та отримують доходи з джерелом походження з України, а також постійні представництва нерезидентів

Податок на доходи
фізичних осіб

Платниками є:

фізична особа -
резидент, яка
отримує доходи як з
джерела їх
походження в
Україні, так і іноземні
доходи

фізична особа -
нерезидент, яка
отримує доходи з
джерела їх
походження в Україні

податковий агент

Податок на додану вартість

Платниками є:

-
- 1) будь-яка особа, що провадить або планує провадити господарську діяльність і реєструється за своїм добровільним рішенням як платник податку;
 - 2) будь-яка особа, що зареєстрована або підлягає реєстрації як платник податку;
 - 3) будь-яка особа, що ввозить товари на митну територію України в обсягах, які підлягають оподаткуванню;
 - 4) особа - управитель майна, яка веде окремий податковий облік з податку на додану вартість щодо господарських операцій, пов'язаних з використанням майна, що отримане в управління за договорами управління майном;
 - 5) особа, що веде облік результатів діяльності за договором про спільну діяльність без утворення юридичної особи;
 - 6) особа - інвестор (оператор), який веде окремий податковий облік, пов'язаний з виконанням угоди про розподіл продукції.

Акцизний податок

Платниками є:

- 1) Особа, яка виробляє підакцизні товари (продукцію) на митній території України, у тому числі з давальницької сировини.
- 2) Особа - суб'єкт господарювання, яка ввозить підакцизні товари (продукцію) на митну територію України.
- 3) Фізична особа - резидент або нерезидент, яка ввозить підакцизні товари (продукцію) на митну територію України в обсягах, що підлягають оподаткуванню, відповідно до митного законодавства.
- 4) Особа, на яку покладається дотримання вимог митних режимів, що передбачають звільнення від оподаткування, у разі порушення таких вимог.
- 5) Особа - суб'єкт господарювання роздрібної торгівлі, яка здійснює реалізацію підакцизних товарів.
- 6) Оптовий постачальник електричної енергії та ін.

Рентна плата

```
graph TD; A((Рентна плата)) --> B[за користування надрами для видобування корисних копалин]; A --> C[за користування надрами в цілях, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин]; A --> D[за транспортування нафти і нафтопродуктів]; A --> E[за спеціальне використання лісових ресурсів]; A --> F[за спеціальне використання води]; A --> G[за користування радіочастотним ресурсом України];
```

за користування
надрами для
видобування
корисних копалин

за користування
надрами в цілях, не
пов'язаних з
видобуванням
корисних копалин

за
транспортування
нафти і
нафтопродуктів

за спеціальне
використання
лісових ресурсів

за спеціальне
використання води

за користування
радіочастотним
ресурсом України

Місцеві податки

Податок на майно

Єдиний податок

Місцеві збори

Збір за місця для
паркування
транспортних засобів

Туристичний збір

Податок на майно

податок на
нерухоме
майно, відмінне
від земельної
ділянки

плата за землю

транспортний податок

Платниками податку є фізичні та юридичні особи, в тому числі нерезиденти, які є власниками об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості.

Єдиний податок

податок, що сплачують суб'єкти господарської діяльності на спрощеній системі оподаткування, основний підприємницький податок. Первісно планувався та був єдиним відрахуванням, передбаченим у рамках спрощеної системи оподаткування, та поєднував у собі відрахування до місцевого податкового бюджету, Пенсійного фонду та Фонду соціального страхування.

Сплачується тільки до місцевого бюджету

Збір за місця для паркування транспортних засобів

платники

юридичні особи, їх філії
(відділення,
представництва)

фізичні особи - підприємці, які згідно з рішенням сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, організують та провадять діяльність із забезпечення паркування транспортних засобів на майданчиках для платного паркування та спеціально відведених автостоянках

Туристичний збір

Платники

громадяни України

іноземці

особи без
громадянства

які прибувають на територію адміністративно-територіальної одиниці та отримують (споживають) послуги з тимчасового проживання (ночівлі) із зобов'язанням залишити місце перебування в зазначений строк.

Платниками збору не можуть бути особи, які:

постійно проживають, у тому числі на умовах договорів найму, у селі, селищі або місті, радами яких встановлено такий збір

особи, які прибули у відрядження

особи, які прибули за путівками (курсівками) на лікування, оздоровлення, реабілітацію до лікувально-профілактичних, фізкультурно-оздоровчих та санаторно-курортних закладів

ветерани війни;

діти віком до 18 років

інваліди, діти-інваліди та особи, що супроводжують інвалідів І групи або дітей-інвалідів (не більше одного супроводжуючого)

дитячі лікувально-профілактичні, фізкультурно-оздоровчі та санаторно-курортні заклади

учасники ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС

Дякуємо за увагу!